1

संक साङ्गतासि० । तेनश्रीसवितामी० । ताम्बूलदानं । ममसौभाग्यावाप्तिपूर्वकल-
५१ क्ष्मीप्रीतिद्वारासूर्यप्रीत्यर्थं उदगयनादिसंक्रान्तिनिमित्तंब्राम्हणायसोपस्करताम्बू-
लदानंक० । तदंगंब्रा० । स्वस्त्य० । ताम्बूलंश्रीकरंभद्रंब्रम्हविष्णुशिवात्मकं । अ-
स्यप्रदानाद्ब्रम्हाद्याः श्रियन्ददतुपुष्कलां । इदंताम्बूलंअमुकशर्मणे० । साङ्गता० ।
तेनश्रीसूर्यःप्री० । तैलदानं । ममसर्वारिष्टनिवृत्तिद्वारासवितृप्रीत्यर्थंउदगयनादिसं-
क्रांतिनिमित्तंब्राम्हणायतैलदानंक० । तदंगंब्रा० । स्वस्त्य० । तैलंतिलसमुद्भूतंसर्वा-
रिष्टनिवारकं । वृष्टिदंपुष्टिदंचैवममारिष्टंप्रशाम्यतु । इदंतैलंअमुक० । सांगता० ।
तेनश्रीसविताप्रीयतां । शिवगौरी । ममाखण्डसौभाग्यावाप्तिद्वाराश्रीसवितृप्रीत्य- ५१
र्थंमकरसंक्रांत्युदगयनादिनिमित्तंब्राम्हणायशिवगौरीदानंक० । तदंगंशिवगौरीपूजनं-

द्वारासूर्यप्रीत्यर्थं उदगयनारंभसंक्रान्तिनिमित्तंब्राह्मणायभूमिदानंक० ।तदंगंब्रा० ।
स्तस्त्य० । सर्वसस्याश्रयाभूमिर्वराहेण समुद्धृता । अनन्तसस्यफलदाअतः शान्तिं-
प्रयच्छमे । इमांभूमिंअमुकशर्मणे० साङ्गनास्मि० । तेनश्रीसविताप्री० । गुडदानं ।
ममाक्षय्यसौभाग्यात्रःपुत्रिद्वारासूर्यप्रीत्यर्थं उदगयनादिसंक्रान्तिनिमित्तंब्राम्हणाय-
गुडदानंक० । तदंगंब्रा० । स्वस्त्य० । गुडमिक्षुरसोद्भूतंरसानांपरमंवरं । दानेनानेन-
नत्रैयस्माच्छान्तिरस्तुसदागृहे । इमंगुडंअमुकशर्मणे० । साङ्गतास्मि० । तेनश्रीसूर्यः
प्री० । आज्यदानं । ममाभीप्सितकामनासिद्धिद्वारासवितृप्रीत्यर्थं मकरार्कोदगय-
ननिमित्तंब्राम्हणायआज्यदानंक० । तदंगंब्रा० । स्वस्त्य० । कामधेनुसमुद्भूतंसर्वक्र-
तुषुसंस्थितं । देवानामाज्यमाहारमतःशान्तिंप्रयच्छमे । इदंआज्यंअमुकशर्मणे० ।

संक्र मयमहानसदानमहंक० । तदंगंब्रा० । स्वस्त्य० । महानसंगुडमयंइक्षुदंडकृतैर्घनं ।
५२ सर्वलोकामरहितंक्षुत्तृट्शान्तिकरंपरं । आदिन्याचकृतंपूर्वंसांपचारंसदक्षिणं । द्रौ-
पदीप्रत्ययकरंमहानसमिदंददे । इदंइक्षुदंडकृतैर्घनंगुडमयमहानसंसं० । सांगता० ।
तेनश्रीस० । उंसाचाफलतुष्टावयाचा । ममेहजन्मनिजन्मान्तरेचसौभाग्यपुत्रपौ-
त्रसर्वकामावाप्तिपूर्वकाऽमृतनिभातिमधुररसान्विताऽनेकेक्षुदंडप्राप्तिद्वारासवितृप्री-
त्यर्थंमकरसंक्रांत्युदगयननिमित्तंनानानामगोत्रैर्ब्राम्हणैर्यथाशक्तिभूमिस्थेक्षुव्रातहर-
णंकारयिष्ये । तदंगत्वेनेक्षुव्रातपू० । इक्षुव्रातदेवताभ्योनमः । इतिसंपूज्य । जल-
मध्येजलंक्षिपेत् । स्वस्त्य० । इक्षुदंडानुगुरुतरान्रसालान्सर्वकामदान् । ब्राम्ह-
णेभ्यःप्रदास्यामिसवितापीयतांमम । इक्षुदंडव्रातंनानानामगोत्राब्राम्हणाहरं-

ब्रा०। शिवगौरीभ्यांनमः। इतिपूजयित्वाब्राम्हणपूजनान्तेस्वरूप्य०। गुडगौरीसमा-
श्लिष्टंनवनीतकृतंशिवं। सुपूजितंप्रयच्छामिदंपत्योः प्रीतिसिद्धये। शिवगौरीप्रदा-
नेनसवितामेप्रतुष्यतु। इमंगुडगौरीसंश्लिष्टनवनीतकृतशिवंअमुकशर्मणेब्रा०। सां-
गतासि०। तेनश्रीसविताप्री०। छालूटवल्लीदान। ममाच्छिन्नवल्लीवत्सन्ततिवृद्धि-
द्वारारविप्रीत्यर्थंमकराकोंदगयननिमित्तंब्राह्मणायतिलमुष्टिपंचकृतअच्छिन्नवल्लीदा-
नंक०। तदंगंब्रा०। स्वस्त्य०। अच्छिन्नवल्लीवन्मेस्यात्सन्ततिर्वैलिताबहु। तिलपि-
ष्टकृतंमुष्टिपंचकंगुडमिश्रितं। ददामित्वमिदंभक्त्यातेनतुष्यतुमेरविः। इमांअच्छिन्न-
वल्लींअ०। सांगता०। तेनश्री०। महानसदानं। ममेहजन्मनिजन्मान्तरेचअवैधव्यादने-
नेकफलावाप्तिद्वारासवितृप्रीत्यर्थंमकराकोंदगयननिमित्तंब्राह्मणायेक्षदण्डकृतंघनगुड-

फलदेवताभ्योनमः । इतिसंपूज्य । वस्त्रेणाच्छाद्य । स्वस्त्य० । मनोरथफलावाप्ति- संक
कराणिसुबहून्यपि । नालिकेरफलान्यद्यददास्येपुत्रादिवृद्धये । इमान्यष्टोत्तरशतना- ५३
लिकेरफलानिनानानामगोत्राब्राह्मणाहरंतुनमम । कृतस्यकर्मणः० भूयसीं० । तेन
श्रीसवित्ता० । गुडखंडखंडेलुटत्वा० । ममेहजन्मनिजन्मान्तरेचसौभाग्यपुत्रपौत्राऽ-
खण्डलक्ष्मीवांछितार्थप्राप्तिपूर्वकसर्वदागुडप्राप्तिद्वारासवितृप्रीत्यर्थंमकरार्कोदगय-
ननिमित्तंनानानामगोत्रैर्ब्राह्मणैरष्टोत्तरशतगुडखण्डहरणंकार० । तदङ्गत्वेनगुडख-
ण्डपू० । गुडखण्डदेवताभ्योनमः । इतिसंपूज्यवस्त्रेणाच्छाद्य । जलमध्ये० ।
स्वस्त्य० । इमानिगुडखण्डानिसर्वदामाप्रदानिच । दास्यामिसवितुःप्रीत्यैयच्छंतु-
५३ ममवांछितं । इमान्यष्टोत्तरशतगुडखण्डानिनानानामगोत्राब्राह्मणाहरंतुनमम । कृत-

तुनमम । कृतस्यकर्मणःसां० भूयसींदक्षिणां० । तेनश्रीसवित्रिता० । इक्षुव्रातदानाशक्तो अष्टोत्तरशतेक्षुदण्डान्वा स्वगृहे आनीयब्राह्मणैर्हरणंकारयेत् । तत्पक्षेयमेवसंकल्पः । ममेहजन्मनि० ब्राह्मणैरष्टोत्तरशतेक्षुहरणंकारयि० । तदंगत्वेनेक्षुपू० । इक्षुदेवताभ्योनमः । इतिसंपूज्य । जलमध्ये० । स्वस्त्य० । इक्षुदण्डान्० । इमानष्टोत्तरशतेक्षुदण्डान्नानानामगोत्राब्राह्मणाहरन्तुनमम । कृतस्यकर्मणःसांगतासिद्ध्यर्थं० ब्राह्मणेभ्यःदक्षिणांदातुमहमुत्सृज्ये । तेनश्रीसवित्रिता० । अष्टोत्तरशतनारललुटवा० । ममेहजन्मनिजन्मान्तरेचसौभाग्यपुत्रपौत्रमनोरथफलप्राप्तिपूर्वकापरिमितनालिकेरफलवाप्तिद्वारासवितृप्रीत्यर्थंमकरार्कोद्गगयननिमित्तंनानानामगोत्रैर्ब्राह्मणैरष्टोत्तरशतनालिकेरफलहरणंकारयिष्ये । तदंगत्वेननालिकेरफलपू० । नालिकेर-

संक त्तन्मंत्रैरात्राह्यपूजयेत् । ब्रम्हविष्णु महेश्वरेभ्योनमः । ततोविप्रंवस्त्रादिभिःसंपूज्य ।
५४ स्वस्त्य० । सुवर्णपायसामत्रंयस्मादनन्तयोमयं । आवयोस्तारकंयस्मात्तद्गृहाणद्वि-
जोत्तम । अमुकगोत्रायामुकशर्मणेतुभ्यंइदंसुवर्णलिंगपायसयुक्तममत्रंसमुद्रमेखल-
पृथ्वीदानफलकामोहंसंप्रददेनमम । दानस्यसंपूर्णतार्थमिमांदक्षिणांतु० । तेनश्री-
परमेश्वरःप्रीयतां । महोदयेतिलपात्रं । ममवाङ्मनःकायजाशेषपापक्षयपूर्वकपृथ्वी-
दानसमफलावाप्तिद्वाराब्रम्हविष्णुमहेश्वरप्रीत्यर्थंमहोदयमहापर्वनिमित्तं ब्राम्ह-
णायतिलपात्रदानमहंक० । तदंगत्वेनब्रा० । स्व त्य० । महर्षेर्गोत्रसंभूताःकाश्यप-
स्यतिलाःस्मृताः । तस्मादेषांप्रदानेनममपापंव्यपोहतु । इदंतिलपात्रंअमुकशर्मणे- ५४
ब्राम्हणायकृतसंकल्पफलावाप्तिका० । सांगता० । तेनश्रीब्रम्हविष्णुमहेश्वराःप्री० ।

स्यकर्मणः० । तेनश्रीसविता० । अचलत्रायनं । ममाचलसौभाग्यावाप्तिद्वाराश्री-
सवितृप्रीत्यर्थंमकरसंक्रांत्युदगयनमहापर्वनिमित्तंसुवासिन्यै दधिपूरितवस्त्रवेष्टित-
मृद्भांडदानंक० । तदंगत्वेनसुवासिनीपू० । स्वस्त्य० । दधिपूरितमृद्भांडं वस्त्रसं-
वेष्टितंशुभं । तस्मादस्यप्रदानेनसौभाग्यं जायतेऽक्षयं । इदंदधिपूरितवस्त्रवेष्टितमृ-
द्भांडं अमुकनाम्न्यैसुवासिन्यैअचलसौभाग्यावाप्तिकामातु० । सांगता० । तेनश्री-
सवितापीयतां । अर्घोदयः । देशकालौ० । समुद्रमेखलायाःपृथ्व्याःसम्यग्दान-
फलकामोहमर्घोदयविहितामन्त्रदानंक० । उपलिप्तेदेशेधौततंडुलैरष्टदलंकृत्वा-
तत्रकृताग्न्युत्तारणंकांस्यपात्रंस्थापयेत् । पायसंनिक्षिप्यपायसेष्टदलंकृत्वातत्क-
र्णिकायां हेमलिंगंनिधाय । कांस्यपात्रेब्रह्माणंपायसेविष्णुं लिंगेशिवंयथाधिकारंत-

संक षशुक्लैकादश्यांपौर्णमास्यांवामाघस्नानारंभः । माघशुक्लद्वादश्यांपौर्णमास्यांवास-
५५ मापनं । स्नानकालः । उत्तमन्तुसनक्षत्रंलुप्ततारन्तुमध्यमं । सवितर्युदितेभूपततो
हीनंप्रकीर्तितं । यथोक्तोद्यापनाशक्तोब्राह्मणायदक्षिणां दत्वासमाप्तिंवाचयेत् । मा-
घस्नानव्रतसमाप्तिरस्त्वितिभवन्तोब्रुवन्तु । ब्राह्मणः । माघस्नानव्रतसमाप्तिरस्तु ।
इतिपौषमासः । अथमाघमासः । रथसप्तमी । ममैतज्जन्मजन्मान्तरार्जितमनोवा
क्कायजज्ञाताज्ञातकृतसप्तविधपापक्षयद्वाराश्रीसूर्यप्रीत्यर्थं रथसप्तमीमन्वादिम-
हापर्वनिमित्तमरुणोदयेगङ्गाभागीरथीस्नानमहं० । स्नानमन्त्राः । यदाजन्मकृतंपा-
5 पंमयाजन्मसुजन्मसु । तन्मेरोगञ्चशोकञ्चमाकरीहन्तुसप्तमी ॥ १ ॥ एतज्जन्मकृतं ५५
पापंयच्चजन्मान्तरार्जितं । मनोवाक्कायजंयच्चज्ञाताज्ञातेचयेपुनः ॥ २ ॥ इतिसप्त-

माघस्नानं। माघमासमिमंपूर्णंस्नास्येहंदेवमाधव। तीर्थस्यास्यजलेनित्यमितिसं-
कल्प्यचेतसि। देशकाo। ममदुःखदारिद्र्यनाशश्रीविष्णुतोषणकामोमकरस्थेरवौ
माघेमासिपापविनाशनंसमुद्रतीर्थेमाघस्नानमहंo। नामाज्ञानेविष्णुतीर्थेस्नान-
महंo। स्नानमन्त्रौ। दुःखदारिद्र्यनाशायश्रीविष्णोस्तोषणायच। प्रातःस्नानंकरो-
म्यद्यमाघेपापविनाशनं॥ १॥ मकरस्थेरवौमाघेगोविन्दाच्युतमाधव। स्नानेना-
नेनदेवेशयथोक्तफलदोभव॥ २॥ इमौमन्त्रौसमुच्चार्यमौनेनस्नायात्। अथार्घ्य-
दानमन्त्रः। सवित्रेप्रसवित्रेचपरन्धामजलेमम। त्वत्तेजसापरिभ्रष्टंपापंयातुसह-
स्रधा। सवित्रेनमः इदमर्घ्यंo। वस्त्रपरिधानादिनित्यकृत्यंविधायमाधवंपूजयेत्।
नवहिंसेत्रयेत्स्नातोह्यस्नातोपिवरानने। माघेoतेमसंत्याज्यंमूलकंमदिरोपमं। पौ-

संक० ध्मानितप्यमानेदुग्धेमग्रदुष्यउदीच्यां प्राच्यांमागच्छेत्सदाशुभं । अन्यद्दिग्गमनमशुभं ।
५६ ततःममसप्तजन्मपापक्षयपूर्वकसौभाग्यावाप्तिद्वाराश्रीसूर्यप्रीत्यर्थं रथसप्तमीम-
न्वादिमहापर्वनिमित्तं ब्राह्मणायसतण्डुलसंपादितचणकादिधान्यनिर्मितद्विदलदान-
महं० । तदङ्गत्वेनब्रा० । स्वस्त्य० । उपायनमिदंदेवव्रतसंपूर्णहेतवे । द्विदलंद्विज-
वर्यायसहिरण्यंददाम्यहं । इदंसतण्डुलद्विदलंअमुकशर्मणेब्राह्मणायसप्तजन्मपापक्ष-
क्षयपूर्वकसौभाग्यावाप्तिकामानु० । दानसाङ्गतासि० । तेनश्रीसूर्यःप्रीयतां । धा-
न्यदानाचारश्चेद्धान्यदानसंकल्पः । ममसप्तजन्मपापक्षयपूर्वकसौभाग्यावाप्ति-
द्वाराश्रीसूर्यप्रीत्यर्थं रथसप्तमीमन्वादिमहापर्वनिमित्तं ब्राह्मणायसंपादितधान्य-
दानमहं० । तदङ्गब्रा० । स्वस्त्य० । धन्यंकरोतिदातारमिहलोकेपरत्रच । तस्मा- ५६

त्रिधंपापंस्नान।न्मेसप्तसप्तिके । सर्वव्याधिसमायुक्तं हरमाकरिसप्तमी ॥ ३ ॥
इतिस्नात्वाऽर्घ्यंदद्यात् । सप्तसप्तिवहप्रीतसप्तलोकप्रदीपन । सप्तमीसहितो देवगृहाणार्घ्यंदिवाकर । दिवाकरायनमः । अर्घ्यंसमर्पयामि । वस्त्रपरिधाना दिनित्यकर्मानन्तरंअङ्गणेपीठादौरक्तचन्दनेनरथस्थितसारथिसहितं सूर्यंलिखि-त्वाषोडशोपचारैःपूजयेत् । देश० रथसप्तमीमन्वादिमहापर्वनिमित्तं श्रीसूर्यप्रीत्य-र्थं यथाज्ञानेनयथामिलितोपचारैःपूजनमहं० । कलशादिपूजनान्ते । ध्येयःसदे-तिध्यात्वा । श्रीसूर्यायनमः । इतिनाममन्त्रेणपूजयित्वा । पुष्पसमर्पणकालेसप्त-धान्यार्पणंकुर्यात् । सगुडनालिकेरखण्डंनैवेद्यंसमर्प्य । अनेनपूजनेनसूर्यःप्रीयतां । ततःशुष्कगोमयचूर्णेऽग्निंनिधायतत्रगोदुग्धपूर्णं सप्ततन्दुलयुतंमृद्भाण्डंस्थापयेत् ।

ऋद्दानफलसमफलावाप्तिकामस्तु०। कृतस्यशालग्रामदानस्यप्रतिष्ठा।फलसिद्ध्यर्थंमि०।
तेनश्रीमाधवःप्री०।टोपीदान। ममवाङ्मनःकायजाशेषपापक्षयद्वाराश्रीमाधवप्रीत्य-
र्थं माघमासनिमित्तं ब्राह्मणायऊर्णापटमयशीर्षण्यदानमहं०। तदङ्गब्रा०।स्वस्त्य०।
ऊर्णामेषसमुत्पन्नाशीतवातभयापहा । यस्मात्तुषारहारीयमतः शान्तिंप्रयच्छमे ।
इदंऊर्णापटमयशीर्षण्यं अमुकशर्मणेब्राह्मणायवाङ्मनःकायजाशेषपापक्षयकामातु०।
कृतस्यऊर्णापटमयशीर्षण्यदानस्यसाङ्गता० । तेनश्रीमाधवःप्रीयतां । इतिमा-
घमासः । अथफाल्गुनमासः । होलिका । दश० । सपरिवारस्वममढुढाराक्षसीपी-
डापरिहारद्वाराश्रीपरमेश्वरप्रीत्यर्थं होलिकादीपनंपूजनंचक०। दीपनमन्त्रः। दीपया-
म्यद्यतेघोरांचितिंराक्षससत्तमे । हितायसर्वजगतांप्रीतयेपार्वतीपतेः । इतिदीप- ५७

ऽस्मदीयतेधान्यमतःशान्तिंप्रयच्छमे । इदंसंपादितधान्यंअमुक० । दानस्यसाङ्गता० । तेमश्रं। सूर्यःप्री० । अथशिवरात्रौयामपूजायांसंकल्पः । देश० श्रीशिवप्रीत्यर्थं शिवरात्रौप्रथमयामपूजांक० । श्रीशङ्करप्रीत्यर्थं शिवरात्रौद्वितीययामपू० । श्रीभवानीशङ्करप्रीत्यर्थं शिवरात्रौमहानिशिपू० । निशीथपूजायांसंकल्पः । श्रीमहेश्वरप्रीत्यर्थं शिवरात्रौतृतीययामपू० । श्रीरुद्रप्रीत्यर्थं शिवरात्रौचतुर्थयामपू० । शालग्रामदानं । ममसशैलवनकाननभूचक्रदानफलसमफलावाप्तिद्वाराश्रीमाधवप्रीत्यर्थं माघमासनिमित्तं ब्राह्मणायशालग्रामदानमहं० । तदङ्गत्वेनश्रा० । स्वस्त्य० । शालग्रामशिलापुण्याभुक्तिमुक्तिप्रदायिनी । शालग्रामप्रदानेनममसंतुमनोरथाः । अद्यमाघमासपर्वणिइमांशालग्रामशिलांअमुकशर्मणेब्राह्मणायसशैलवनकाननभूच-

संक ५८ भैरवप्रीत्यर्थं भैरवनाथपञ्चस्थापितत्रिशूलभैरवपूजनं अनेकविधान्नेनपत्रपूरणंच करिष्ये। सहस्राक्षिशिरोबाहोसहस्रचरणाजर। गृहाणपूजांभगवन्वाञ्छितं सफलं कुरु। श्रीभैरवनाथायसाङ्गायसपरिवारायनमः। इतिमन्त्रेणपूजयित्वाऽनेकविधान्नेन पत्रंपूरयेत्। देश। ममगृहे अमुकमङ्गलनिमित्तं योगेश्वरीप्रीत्यर्थं मोटणाख्यंकर्मंकरिष्ये। तदङ्गत्वेनयोगेश्वरीपूजनंक०। इतिसंकल्प्यपूजांकुर्यात्। पूजामन्त्रः। आर्यादुर्गादेवगर्भाअंबिकाभद्रकाल्यपि। भद्राक्षेम्याक्षेमकरीनैकबाहुर्नमामितां। योगेश्वर्यैसाङ्गायैसपरिवारायैनमः। इतिपूजयित्वा। कृतेनपूजनेनयोगेश्वरीप्रीयतां। ततोमोटनंकार्यं। देश०। मच्छरीरोत्पन्नकंडूादिविविधपीडापरिहारकामनया कृतयोगेश्वर्युपयाचितसिद्ध्यर्थं मोटणाख्यंकर्मक०। मोटणमितिभाषयाकोंकणदेशे- ५८

नंकृत्वा । पूजयेत् । पूजनमन्त्रः । असृक्पाभयसंत्रस्तैः कृतात्वंहोलिबालिशैः । अ-
तस्त्वांपूजयिष्यामिभूतेभूतिप्रदाभव । होलिकायैनमः । ध्यायामि । इत्यादिमन्त्र-
पुष्पान्तंसंपूज्य । कृतस्य० दक्षिणाप्रदानंकरिष्ये । अनेनपूजनेनहोलिकादेवताप्री-
यतां । ततोहोलिकांप्रज्वाल्य । तमग्निंत्रिःपरिक्रम्यशब्दैर्लिङ्गभगांकितैः । तेनश-
ब्देनसापापाराक्षसीतृप्तिमाप्नुयात् । धूलिकावन्दनमन्त्रः । वन्दितासिसुरेन्द्रेणब्र-
ह्मणाशङ्करेणच । अतस्त्वंपाहिनोदेविभूतेभूतिप्रदाभव । ततः अभ्यंगस्नानंकृत्वा ।
आम्रपुष्पोदकंप्राशयेत् । तत्रमन्त्रः । चूतमग्र्यंवसन्तस्यमाकन्दकुसुमन्तव । सचन्द-
नंपिबाम्यद्यआयुःकामार्थसिद्धये । इतिफाल्गुनमासः । अथनानाविधसंकल्पः ।
पतीरभरावयाचे । देश० । गर्भाधानविवाहादिमाङ्गलिकोत्तरमस्मत्कुलाचारप्राप्तं

संक ५१

स्य । ममसमस्तपापक्षयद्वारा श्रीपरमेश्वरप्रीत्यर्थं अद्यज्येष्ठशुक्लैकादशीभानुवार-
व्यतीपातपर्वणि सिंहराशिस्थबृहस्पतिमहापर्वनिमित्तं गोदावर्याः सकाशादानीतो-
दकेन स्नानमहं क० । तदंगत्वेन गोदावरीपूजनादिक० । तदादौ निर्विघ्नतासिद्ध्यर्थं
महागणपतिस्मरणं क० । श्रीगोदावर्यै नमः । इति पूजयेत् । वायनं समर्प्य । स्नात्वा ।
भूयसीं दद्यात् । कन्यागतस्नानं । ममवाङ्मनःकायजाशेषपापक्षयद्वारा श्रीपरमेश्वर-
प्रीत्यर्थं कन्याराशिस्थितबृहस्पतिमहापर्वनिमित्तमद्य वैशाखशुक्लपौर्णमासीमहा-
पर्वणि कृष्णावेण्याः सकाशादानीतोदकेन कृष्णावेणीस्नानमहं क० । तदंगत्वेन कृष्णा-
वेणीपूजां तस्यैवायनसमर्पणं च क० । तदादौ निर्विघ्नतासिद्ध्यर्थं महागणपतिस्मर-
णं क० । कृष्णावेण्यै नमः । अनेन मन्त्रेण षोडशोपचारैः संपूज्यानन्तरं वायनं समर्प्य । ५१

बोधगमितिप्रसिद्धं । व्यतीपातदानं । देशका० । ममोपात्तदुरितक्षयद्वाराश्रीसवि-
तृसूर्यनारायणप्रीत्यर्थं व्यतीपातमहापर्वनिमित्तं ब्राह्मणायसुवर्णदानमहं० । तदंग-
त्वा० । स्वस्त्य० । शंकुकर्णप्रलंबोष्ठलंबभ्रूदीर्घनासिक । अष्टनेत्रचतुर्वक्त्रविस्तीर्णश-
तयोजन । व्यतीपातनमस्तेस्तुसोमसूर्यसुतप्रभो । यद्दानादिकृतंकिञ्चित्तदनन्त-
मिहास्तुमे । इदंसुवर्णं अमुकशर्मणेब्राह्मणायकृतसंकल्पसिद्धिकामातु० । साङ्गता० ।
अनेनसुवर्णदानेनश्रीसवितृसूर्यनारायणःप्रीयतां । लक्षबिल्वपत्र । मयाशिवप्रीति-
कामनयाकृतस्यलक्षसंख्याकबिल्वपत्रसमर्पणव्रतस्यसाङ्गतार्थं उत्तराङ्गंसौवर्णमय-
बिल्वपत्रसमर्पणरूपमुद्यापनंक० । कमलपुष्पलक्ष । ममोपात्तदुरितक्षयद्वाराश्री-
परमेश्वरप्रीत्यर्थं कमलपुष्पलाभानुसारेणकमलपुष्पलक्षेणशिवपूजनंक० । सिंह-

तदंगंब्राह्मणवरणान्तत्पूजनंगोपूजनंचक०। करिष्यमाणगोदानेप्रतिग्रहीतारंत्वामहं-
वृणे। महाविष्णुस्वरूपिणेगोप्रतिग्रहीत्रेब्राह्मणायइदमासनं। तवपादोदकन्तीर्थं०।
पाद्यं। भूमिदेवाग्र्य०। अर्घ्यं। विष्णुरूपिन्द्विजश्रेष्ठभूदेवपंक्तिपावन। यज्ञरूप-
नमस्तेस्तुपात्ररूपनमोस्तुते। आचमनीयं। अयंमन्त्रः सर्वपूजायांवक्तव्यः। वस्त्रा-
दिमन्त्रपुष्पान्तंसमाप्य। प्रार्थयेत्। त्वन्देवसर्वगुणमन्दिरसर्वभूतविश्वम्भरत्रिपथ-
गोदधिपर्वतानां। त्वद्दानशक्तिशकलीकृतपापकोट्यः प्राप्तोस्मिनिर्वृतिमतीवपरां
नमामि। शृंगमूलेब्रह्मविष्णून्यसामि। शृंगाग्रेसर्वतीर्थानिन्य०। शिरोमध्येमहादेवं
न्य०। ललाटाग्रेमहादेवींन्य०। नासावंशेषण्मुखंन्य०। कर्णयोरश्विनौदेवौन्य०।
चक्षुषोःशशिभास्करौन्य०। दन्तेषुसर्ववायूनन्य०। जिह्वायांवरुणंन्य०। हुङ्कारेसर- ६०

10

पक्षात्स्नानंकार्यं । सायमौपासनशेषहोमः । ममोपात्त० र्थं द्वितीयासायंकालमारभ्यचतुर्दशीसायमवधिकानौपासनशेषहोमानपकृष्यैकतन्त्रेण तंडुलैर्होष्यामि । अनेनसायंशेषहोमाख्येनकर्मणा० । प्रातरौपासनशेषहोमः । ममोपात्त० तृतीयाप्रातःकालमारभ्यपर्वप्रातरवधिकानौपासनशेषहोमानपकृष्यैकतन्त्रेणतंडुलैर्होष्यामि । अनेनप्रातःशेषहोमाख्येनकर्मणा० । पक्षहोमः । ममोपात्त० र्थं प्रतिपत्सायंकालमारभ्यचतुर्दशीसायमवधिकानौपासनपक्षहोमानपकृष्यैकतन्त्रेण तंडुलैर्होष्यामि । अनेनसायंपक्षहोमाख्येनकर्मणा० ममोपात्त०र्थं प्रतिपत्प्रातःकालमारभ्यपर्वप्रातरवधिकान्प्रातरौपासनपक्षहोमानपकृष्यैकतन्त्रेणतंडुलैर्हो० । अनेनप्रातःपक्षहोमाख्येनकर्मणा० । अथगोदानविधिः । देश० । श्रीपरमेश्वरप्रीत्यर्थंगोदानंकरिष्ये ।

संक ६१

स्थिता । धेनुरूपेण० तु । स्नानं । माङ्गलिकस्नानं । आच्छादनंगवेहस्मात्सम्यक्शु-
द्धंसुशोभनं । सुरभिर्वस्त्रदानेनप्रीयतां परमेश्वरि । वस्त्रं । यज्ञोपवीतं । सर्वदेवप्रि-
यंदेविचन्दनंचन्द्रसन्निभं । कस्तूरीकुंकुमाढ्यंत्वप्रीत्यर्थं प्रतिगृह्यतां । चन्दनं ।
अक्षताश्च० । हरिद्राकुंकुमं । शृंगभूषार्थंसुवर्णशृङ्गे । चरणभूषार्थंरजतखुरान् ।
पृष्ठभू०र्थंताम्रपृष्ठं । पृच्छभू० मौक्तिकं । कण्ठभूषणार्थंघण्टां । दोहनार्थंदोहन-
पात्र । सर्वालंकारार्थंयथाशक्तिद्रव्यं । गवामंगेषुतिष्ठन्तिभुवनानिचतुर्दश । यस्मा-
त्तस्माच्छिवंमेस्यादिहलोकेपरत्रच । पुष्पं । गोःअग्रपादौपूजयामि । गोःआस्यंपू० ।
गोर्नासावंशंपू० । गोर्नेत्रे० । गोःकर्णौ० । गोःककुदंपू० । गोःपुच्छं० । गोःपश्चिम-
पादौ० । गोःस्तनान्पू० । गोःसर्वांगंपूजयामि । पूर्ववत्शृङ्गमूलेब्रह्मविष्णवादिदे- ६१

स्वतीं न्य० । उरसिसाध्यान्न्य० । चतुष्पादेषुधर्मंन्य० । खुरमध्येगन्धर्वान्न्य० । खु-
राग्रेपन्नगान्न्य० । खुरपार्श्वेप्सरसोन्य० । पृष्ठे एकादशरुद्रान्न्य० । सर्वसन्धिषु
वसून्न्य० । श्रोणितटेपितॄन्न्य० । लांगूले रामंन्य० । बालेषुआदित्यरश्मीन्न्य० ।
गोमूत्रेगङ्गांन्य० । क्षीरेसरस्वतींन्य० । दध्निनर्मदांन्य० । सर्पिषिहुताशनंन्य० । रोम-
सुत्रयस्त्रिंशत्कोटिदेवान्न्य० । उदरेपृथिवींसकाननांन्य० । पयोधरेषुचतुःसागरा-
न्य० । सौरभेयिसर्वहितेपवित्रेपापनाशिनि । प्रतिगृह्णमयादत्तं पाद्यंत्रैलोक्यव-
न्दिते । रुद्ररूपिण्यैगवेनमः । पाद्यं । सर्वदेवमयेदेविसर्वतीर्थमयेशुभे । गृहाणा-
र्घ्यंमयादत्तं सौरभेयिनमोस्तुते । अर्घ्यं । देहस्थायाचरुद्राण्याःशङ्करस्यसदाप्रिये ।
धेनुरूपेणसादेवीममपापंव्यपोहतु । आचमनीयं । यालक्ष्मीःसर्वभूतेषुया चदेवेष्वव-

हार्णवे। तासांमध्ये तु यानंदा तस्यै देव्यै नमो नमः। नमस्कारान्। धेनुस्त्वंपृथिवीसत्री-
यस्मात्केशवसन्निभा। सर्वपापहरानित्यमतःशांतिंप्रयच्छमे। मन्त्रपुष्पं। देहस्था-
याचरुद्राण्याःशंकरस्यसदाप्रिया। धेनुरूपेणसादेवीममपापंव्यपोहतु। प्रार्थना।
अनेनपूजनेनगोदेवताप्रीयतां। ततःसवत्सांगांप्राङ्मुखीमवस्थाप्यदातापुच्छदेशेप्रा-
ङ्मुखस्तिष्ठेत्। पात्रभूतोविप्रस्तत्रैवदक्षिणतउदङ्मुखस्तिष्ठेत्। दातायथाशक्तिक-
नकयुतमाज्यपात्रमादायतत्रगोपुच्छंनिक्षिप्यसतिलेप्रागग्रे विप्रपाणौघृतदिग्धंसति-
लकुशपुच्छं निक्षिप्यजलधारांपातयेत्। स्वस्त्य०। यज्ञसाधन०। इमांगांसवत्सांरु-
द्रदैवत्यांसुवर्णशृङ्गीरौप्यखुरांताम्रपृष्ठींमुक्तामालालांगूलांकांस्यदोहांरक्तवस्त्रावृतां
घंटालंकृतकण्ठांगन्धपुष्पमालाशोभितां। एतावद्दसंभवेयथाशक्त्यलंकृतांवा। तुभ्य- ६२

वाम्० संपूज्य । या लक्ष्मी सर्वभूतेषु याचदेवेष्ववस्थिता । धेनुरूपेणसादेवीममपापंव्य-
पोहतु । इतिमालांबध्नीयात् । देवद्रुमरसोद्भूतंगोघृतेनसमन्वितं । प्रयच्छामिमहा-
भागेधूपोयंप्रतिगृह्यतां । धूपं । आनंदकृत्सर्वलोकेदेवानांचसदाप्रिये । गौस्त्वंपा-
हिजगन्माथेदीपोयं० । दीपं । सुरभित्वंजगन्मातर्देविविष्णुपदेस्थिते । सर्वदेवमयेदे
विमयादत्तमिमंग्रस । सौरभेय्यःशुभाःश्रेष्ठाःपवित्राःपुण्यराशयः । प्रतिगृह्णंत्विमं
ग्रासंगावस्त्रैलोक्यमातरः । अन्नमेवपरंगावोदेवानांहविरुत्तमं । पावनंसर्वभूतानां
गावःशरणमुत्तमं । गोग्रासनैवेद्यं । फलनफ० । पूगीफलंमह० । तांबूलं । हिरण्य-
गर्भ० । दक्षिणां । कर्पूरदीपं । गावोमेअग्रतःसंतुगावोमेसंतुपृष्ठतः । गावोमेहृदये
नित्यंगवांमध्येवसाम्यहं । आगावो० । प्रदक्षिणा । पंचगावःसमुत्पन्नामथ्यमानेम-

संक सागरेलवणांभसि ॥ १ ॥ नमस्तेविश्वगुप्तायनमोविष्णोअपांपते । नमोजलधिरू-
६३ पायनदीनांपतयेनमः ॥ २ ॥ समस्तजगदाधारशंखचक्रगदाधर । देहिदेवममानु-
ज्ञांतवतीर्थनिषेवणे ॥ ३ ॥ त्रितत्वात्मकमीशानंनमोविष्णुमुमापतिं । सान्निध्यंकु-
रुदेवेशसागरेलवणाऽभसि ॥ ४ ॥ अग्निश्चयोनिरनिलश्चदेहोरेतोधात्रिविष्णुरमृतस्य
नाभिः । एतद्ब्रुवन्पाण्डवसत्यवाक्यंततोवगाहेतपतिंनदीनां ॥ ५ ॥ आचम्यप्राणा-
नायम्य । देश० । ममोपात्तदुरितक्षयद्वाराश्रीपरमेश्वरप्रीत्यर्थंअमुकपर्वनिमित्तंस-
मुद्रस्नानमहं० । स्नात्वाचम्य । आपोहिष्ठेतितिसृभिर्मार्जनंकृत्वा । अघमर्षणंकु-
र्यात् । ब्रह्मादयोयेदेवाः । तान्देवांस्तर्पयामि । भूर्देवांस्त० । भुवर्देवांस्त० । स्वर्दे-
वांस्त० । भूर्भुवःस्वर्देवांस्त० । निवीती । कृष्णद्वैपायनादयोयेऋषयः । तान्ऋषीं- ६३

महंसंप्रददेनमम । ब्राह्मणःप्रतिगृह्णामि । इत्युक्त्वा । स्वस्तिइतिवदेत् । एवंपुनर्द्वि-
वारंकार्यं । कइदंकस्मा० । इतिब्राह्मणःकामस्तुतिंपठेत् । कृतस्यगोदानस्यसांगतासि-
द्ध्यर्थंइमांदक्षिणांतुभ्यमहंसंप्रददेनमम । धेनुंकानिचित्पदान्यनुव्रज्यमहाभारतो-
क्तांगोमतींजपेत् । गावोमामुपतिष्ठंतुहेमशृंग्यःपयोमुचः । सुरभ्यःसौरभेय्यश्चस-
रितःसागरंयथा । गावःपश्याम्यहंनित्यंगावःपश्यंतुमांसदा । गावोस्माकंवयंतासां
यतोगावस्ततोवयं । ब्राह्मणायग्रामाद्वांदत्वा । कृतस्यक० । ॐ यदद्यकच्च० ।
यस्यस्मृ० । अनेनगोदानेनश्रीपरमेश्वरःप्रीयतां । अथसमुद्रस्नानविधिः । पिप्प
लादसमुत्पन्नेकृत्येलोकभयंकरे । पाषाणंतेमयादत्तमाहारार्थंप्रकल्पितं । इतिमन्त्रे-
णपाषाणंप्रक्षिप्य । विश्वाचीचघृताचीचविश्वयोनेविशांपते । सान्निध्यंकुरुमेदेव

जाम्बवन्तं० ॥ १७ ॥ हनूमन्तं० ॥ १८ ॥ सुग्रीवं० ॥ १९ ॥ अंगदं० ॥ २० ॥ रामं० ॥२१॥
लक्ष्मणं० ॥ २२ ॥ यशस्विनींसीतान्त० ॥ २३ ॥ आब्रह्मस्तम्बपर्यन्तंयत्किंचित्सचरा-
चरं । मयादत्तेनतोयेनतृप्तिमेवाभिगच्छतु । इतिसमुद्रस्नानविधिः । मलमासः ।
ममत्रयस्त्रिंशद्देवतात्मकत्रिष्णुरूपीसहस्रांशुश्रीपुरुषोत्तमप्रीत्यर्थंमलमासमहापर्व-
निमित्तंब्राह्मणायगुडयुतसघृतसहिरण्यकांस्यपात्रनिहितसोपस्करत्रयस्त्रिंशदपूप-
दानमहं० । तदंगतयाब्राह्मणपू० । पूजांकृत्वा । स्वस्त्य० । विष्णुरूपीसहस्रांशुः
सर्वपापप्रणाशनः । अपूपान्नप्रदानेनममपापंव्यपोहतु ॥ १ ॥ नारायणजगद्बीज
भास्करप्रतिरूपक । व्रतेनानेनपुत्रांश्चसंपदंचाभिवर्धय ॥ २ ॥ यस्यहस्तेगदाचक्रेगरु-
डोयस्यवाहनं । शंखःकरतलेयस्यसमेविष्णुःप्रसीदतु ॥ ३ ॥ कलाकाष्ठादिरूपेणनि-

स्त० । भूर्ऋषींस्त० । भुवर्ऋषीं० । स्वर्ऋषीं० । भूर्भुवःस्वर्ऋ० । प्राचीनावीती ।
सोमःपितृमान्यमोऽङ्गिरस्वानग्निष्वात्ताःकव्यवाहनादयोयेपितरः । तान्पितॄंस्तर्पं० ।
भूःपितॄंस्त० । भुवःपि० । स्वःपि० । भूर्भुवःस्वः० । यन्मयादूषितंतोयंशारीरमलसं-
भवात् । तद्दोषपरिहारार्थंयक्ष्माणंतर्पयाम्यहं । ये केचास्मत्कु० । वस्त्रंपरिधाय ।
सर्वरत्नोभवानुच्छ्रीमान्त्सर्वरत्नाकरोयतः । सर्वरत्नप्रधानस्त्वंगृहाणार्घ्यंमहोदधे ।
इतिमन्त्रेणार्घ्यंदद्यात् । अथतर्पणं । पिप्पलादन्तर्पयामि ॥ १ ॥ त्रिकण्ठन्त० ॥ २ ॥
कृतान्तंत० ॥ ३ ॥ जीविकेश्वरं० ॥ ४ ॥ वसिष्ठं० ॥ ५ ॥ वामदेवं० ॥ ६ ॥ पराशरं० ॥७॥
उमापतिं० ॥ ८ ॥ वाल्मीकिं० ॥ ९ ॥ नारदं० ॥ १० ॥ वालखिल्यांस्त० ॥ ११ ॥
नलं० ॥ १२ ॥ नीलं० ॥ १३ ॥ गवाक्षं० ॥ १४ ॥ गवयं० ॥ १५ ॥ गन्धमादनं० ॥ १६ ॥

संक इदंरजतंअमुकशर्मणेब्राह्मणायकृतसंकल्पसिद्धिकामस्तु० । कृतस्यरजतदानस्यसां-
६५ गता० । अनेनरजतदानेनश्रीचन्द्रःप्रीयतां । चन्द्रबिंबदानं । ममजन्मराशेःसकाशा-
दमुकस्थानस्थितचन्द्रग्रहसूचितसर्वारिष्टप्रशांतिपूर्वकएकादशस्थानस्थितग्रहसूचित-
शुभफलप्राप्त्यर्थंचंद्रबिंबदानंक० । तदंगतयाब्राह्मणपू० । ब्राम्हणंसंपूज्य । चन्द्रंराहुंच
मनसाध्यात्वा । स्वस्त्य० । तमोमयमहाभीमसोमसूर्यविमर्दन । हेमताराप्रदानेनमम-
मशांतिप्रदोभव ॥ १ ॥ विधुंतुदनमस्तुभ्यंसिंहिकानंदनाच्युत । दानेनानेननागस्यरक्ष
मांवेधजाद्भयात् । इदंसौवर्णंराहुबिंबंनागंरजतंचन्द्रबिंबंघृतपूर्णकांस्यपात्रनिहितं
यथाशक्तितिलवस्त्रदक्षिणासहितंग्रहणसूचितारिष्टनिरासार्थंशुभफलप्राप्त्यर्थंत्वअ-
मुकशर्मणेब्राम्हणायतुभ्य० । प्रतिगृह्यतां नमम । कृतस्यबिंबदानस्यसांगता० । ६५

मेषघटिकादिना । योवंचयतिभूतानितस्मैकालात्मनेनमः ॥ ४ ॥ कुरुक्षेत्रमयंदेशः
कालःपर्वद्विजोहरिः । पृथ्वीसममिदंदानंगृहाणपुरुषोत्तम ॥ ५ ॥ मलानांचविशु
द्ध्यर्थं पापप्रशमनायच । पुत्रपौत्राभिवृद्ध्यर्थंतवदास्यामिभास्कर ॥ ६ ॥ इदंगुडयु-
तंसघृतंसहिरण्यंकांस्यपात्रनिहितंसोपस्करंत्रयस्त्रिंशदपूपान्नंअमुकशर्मणेब्राह्मणा·
यत्रयस्त्रिंशद्देवतात्मकविष्णुरूपिसहस्रांशुश्रीपुरुषोत्तमप्रीतिकामस्तु० । प्रतिगृह्यतां ।
कृतस्यसोपस्करापूपदानस्यप्रतिष्ठाफलसिद्ध्यर्थमिमं० । तेनश्रीपरमेश्वरःप्रीयतां ।
चन्द्रदानं । ममजन्मराशेः सकाशात्चतुर्थस्थानस्थितचन्द्रपीडापरिहारद्वाराचन्द्रेका·
दशस्थानस्थितशुभफलप्राप्त्यर्थं ब्राह्मणायरजतदानं कृ० । इदंगन्धेनत्रा० । स्वस्त्य० ।
प्रीतिर्यत पितॄणांचविष्णुशंकरयोःसदा । शिवनेत्रोद्भवंरूप्यमतःशान्तिंप्रयच्छमे ।